



KORRALDUS

11.09.2024 nr DM-127885-18

Maavara kaevandamise keskkonnaloa andmine Laiavangu kruusmaardla Laiavangu V liivakarjääri mäeeraldisele

1. OTSUS

Tuginedes alljärgnevale ja võttes aluseks maapõuseaduse, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse, Kanepi Vallavolikogu 27.06.2024 otsuse nr 1-3/17 ning SKP Invest OÜ taotluse, otsustan:

1.1. anda SKP Invest OÜ-le keskkonnaluba nr KL-521998 Laiavangu kruusmaardla Laiavangu V liivakarjääri mäeeraldisel kaevandamiseks kehtivusega 15 aastat;

1.2. keskkonnaloale seada kõrvaltingimused:

1.2.1 karjääris võib töötada esmaspäevast reedeni vahemikus 8.00-19.00, sh kella 17.00-19.00-ni on lubatud vaid vähese müraga tegevused. Riiklikel pühaldel on töötamine keelatud;

1.2.2 igasugused kaevandamist ettevalmistavad, praegust elupaika muutvad tööd (raadamine, väljavedu, pinnase koorimine jms) Laiavangu V liivakarjääri mäeeraldisel saavad toimuda vaid väljaspool tavalinnustiku ja kaitstavate liikide pesitsusaega ehk perioodil 16.08-14.03;

1.2.3 transpordist ja laadimisest tingitud tolmu leviku piiramiseks tuleb karjääri teid ning ladustatud maavara puistanguid kuival aastaajal vajadusel niisutada.

1.2.4 avalikustada keskkonnaloa andmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Keskkonnaluba nr KL-521998 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis <https://kotkas.envir.ee/>.

2. ASJAOLUD

SKP Invest OÜ (registrikood 11476740, aadress Villa tn 50-2, Ülenurme alevik, Kambja vald, Tartu maakond) esitas Laiavangu V liivakarjääri mäeeraldise keskkonnaloa taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis 21.03.2024 numbriga DM-127885-1). Ettevõtte taotleb keskkonnaluba kaevandamiseks.

Laiavangu V liivakarjääri mäeeraldis paikneb Põlva maakonnas Kanepi vallas Hino külas riigiomandisse kuuluva Erastvere metskond 43 (katastritunnus 28501:003:0919; pindala 93,49 ha, maa sihtotstarve on 100% maatulundusmaa) maaüksuse metsamaal, mille valitseja on Kliimaministeerium ning volitatud asutus Riigimetsa Majandamise Keskus. Taotletava mäeeraldise pindala ja mäeeraldise teenindusmaa pindala on 9,56 ha, hõlmates Laiavangu kruusamaardla täiteliiva aktiivse tarbevaru plokki 22 ja plokki 23, mis paikneb plokki 22 lamamis põhjaveetasemest madalamal. Kaevandatav maavara on taotluse kohaselt täiteliiv (aktiivne tarbevaru 532 tuh m³ ja allpool põhjaveetasel 257 tuh m³, kaevandatav varu vastavalt 445 tuh m³

ja 207 tuh m³). Keskmise tootmismaht aastast on 49 tuh m³. Maavara plaanitakse kasutada piirkonna teedehituses ja ehitustöödel. Keskkonnaluba taotletakse 15 aastaks. Kaevandatud maa korrastatakse veekoguks ja metsamaaks.

Taotletav mäeeraldis ja selle teenindusmaa külgnevad idaservas vahetult Laiavangu liivakarjääri (loa nr KL-508670; loa omaja AS TREV-2 Grupp; luba on kehtiv kuni 24.05.2036) mäeeraldis ja selle teenindusmaaga.

Seletuskirja kohaselt tuleb kaevandamisel mäeeraldis vältida välispiirile jätta maapõuetoeks ja ala korrastamiseks vajalik nõlvatermik. Nõlvatermik on vajalik jätta Laiavangu V liivakarjääri mäeeraldis vältida välispiirile pikkusega 1130 m. Nõlvatermikut ei jäeta Laiavangu liivakarjääri piirnevale alale.

Taotletava mäeeraldis ja selle teenindusmaa lõunaservast ~ 30 m kaugusel kulgeb riigitee Erastvere-Sillaotsa tee nr 18116.

Maa-ameti 27.03.2024 kirjas nr 9-3/24/3915-2 on välja toodud, et taotletava Laiavangu V liivakarjääri mäeeraldis ja selle teenindusmaa kattuvad suures osas II kategooria kaitsealuse liigi *Accipiter gentilis* (kanakull; Eesti looduse infosüsteem kood KLO9120509) elupaigaga.

Linnuekspert OÜ töös „Ekspertarvamus Põlvemaal Kanepi vallas Erastvere külas asuva kanakulli pesitsuselupaiga seisundi ja kaitsevajaduse kohta seoses Laiavangu III liivakarjääri keskkonnanalaga menetlusega“ on välja toodud, et pesapaik on hävinud ning 2023.a seisuga on nii kanakulli pesitsuselupaiga kui lähikümbruse seisund liigile niivõrd ebasoodne, et kavandatava tegevuse elluviimine ei avalda juba tugevalt kahjustatud elupaigale olulist täiendavat mõju.

Keskkonnaamet pöördus Keskkonnaagentuuri poole palvega pesapaik arhiveerida. 11.04.2024 kanti EELIS-es elupaik KLO9120509 ja pesa -1562147558 arhiivi. Seega Laiavangu V liivakarjäär keskkonnanalaga menetluses kanakulli pesitsuspaigaga kaasnevaid piiranguid ei esine.

Riigilõiv 1000 eurot on tasutud 21.03.2024 riigilõivuseaduse § 136² lõike 1 punkt 4 kohaselt.

Maapõuaseaduse (edaspidi MaaPS) § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamise keskkonnanalaga andmise ja andmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse kaevandamise keskkonnanalaga andmise ja andmise menetlusele keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi KeÜS) 5. peatükki, arvestades MaaPS erisusi.

KeÜS § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse keskkonnanalaga andmise taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teade võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jätab keskkonnanalaga andmise taotluse menetlusse võtmise teate avalikustamata

kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatud tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuseks puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnavalda taotluse menetlusse võtmine on 30.05.2024 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 30.05.2024 kirjaga nr DM-127885-10 keskkonnavalda andmise taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid.

Piirinaaber A.L. teavitas, et soovib olla menetlusosaline ning saada menetluse kohta ka edaspidi teavet (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis 04.06.2024 kirjaga nr DM-127885-12).

Vastavalt MaaPS § 49 lõikele 6 saatis Keskkonnaamet 30.05.2024 kirjaga nr DM-127885-11 keskkonnavalda taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks määraldise asukoha kohalikele omavalitsusele (Kanepi Vallavalitsus) arvamuse andmise tähtajaga kaks kuud.

Kanepi Vallavolikogu nõustus keskkonnavalda andmisega SKP Invest OÜ-le 27.06.2024 otsusega nr 1-3/17 järgmistel tingimustel:

1. Karjääris võib töötada esmaspäevast reedeni vahemikus 8:00-19:00, sh kella 17.00-19.00-ni on lubatud vaid vähese müraga tegevused. Riiklikel pühaladel on töötamine keelatud.
2. Igasugused kaevandamist ettevalmistavad, praegust elupaika muutvad tööd (raadamine, väljavedu, pinnase koorimine jms) Laiavangu V liivakarjääri kavandatud tegevuse määraldisel saavad toimuda vaid väljaspool tavalinnustiku ja kaitstavate liikide pesitsusaega ehk perioodil 16.08- 14.03.
3. Transpordist ja laadimisest tingitud tolmu leviku piiramiseks tuleb karjääri teid ning ladustatud maavara puistanguid kuival aastaajal vajadusel niisutada.

KeÜS § 47 lõige 6 sätestab, et kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetlusse võtmise teates ei avaldatud keskkonnavalda taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati, avaldatakse nende andmetega teade vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 21 sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lõige 2 sätestab, et teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnavalda andmise taotluse kohta antava haldusakti eelnõu teate kohalikus või maakondlikus ajalehes avalikustamata, kuna kavandatud tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuseks puudub piisav avalik huvi.

Kooskõlas MaaPS § 1 lõigetega 3 ja 4, HMS §-dega 48 ning 49 tegi Keskkonnaamet 27.08.2024 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avalikkusele teatavaks keskkonnavalda andmise korralduse eelnõu. Arvestades asjaolu, et avalikkusel peab olema HMS § 49 lõike 2 kohaselt võimalus eelnõuga tutvuda vähemalt kaks nädalat, määras Keskkonnaamet eelnõudele ettepanekute ja/või vastuväidete esitamise ajaks kaks nädalat eelnõu kätte saamisest arvates.

Ettepanekuid ja/või vastuväiteid kahe nädala jooksul ei laekunud.

Keskkonnaamet küsis SKP Invest OÜ-lt ja menetlusosalistelt 26.08.2024 kirjaga nr DM-127885-17 arvamust või vastuväiteid keskkonnaloa andmise korralduse eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest. SKP Invest OÜ nõustus telefoni teel keskkonnaloa andmise korralduse eelnõuga ja palus loa väljastada.

3. KAALUTLUSED

3.1. Õiguslik alus

Vastavalt MaaPS § 49 lõikele 1 esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloa saamiseks loa andjale taotluse. MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet. Vastavalt MaaPS § 49 lõikele 6 saadab kaevandamise keskkonnaloa andja kaevandamise keskkonnaloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-le, KeÜS-le, keskkonnaministri 23.10.2019 määrusele nr 56 „Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis“ ning pidas andmeid piisavaks loa menetlemiseks.

Keskkonnaloa andmise taotlust on kontrollinud keskkonnaregistri maardlate nimistu volitatud töötleja (Maa-ameti 27.03.2024 nr 9-3/24/3915-2).

3.2. Keskkonnamõju hindamine

Keskkonnaamet jättis 22.08.2024 kirjaga nr DM-127885-16 „Laiavangu V kruusmaardla Laiavangu V liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele Laiavangu kruusamaardla Laiavangu V liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise“ algatamata keskkonnamõju hindamise keskkonnaloa nr KL-521998 andmise menetluse käigus.

Eelhinnangus toodi välja kavandatava tegevuse erisused või keskkonnameetmed, millega arvestada taotletava tegevusloa taotluse menetlemisel:

1. Karjääris võib töötada esmaspäevast reedeni vahemikus 8.00-19.00, sh kella 17.00-19.00-ni on lubatud vaid vähese müraga tegevused. Riiklikel pühadel on töötamine keelatud.
2. Igasugused kaevandamist ettevalmistavad, praegust elupaika muutvad tööd (raadamine, väljavedu, pinnase koorimine jms) Laiavangu V liivakarjääri mäeeraldisel saavad toimuda vaid väljaspool tavalinnustiku ja kaitstavate liikide pesitsusaega ehk perioodil 16.08-14.03.
3. Transpordist ja laadimisest tingitud tolmu leviku piiramiseks tuleb karjääri teid ning ladustatud maavara puistanguid kuival aastaajal vajadusel niisutada.

3.3. Kaalutlused loa andmisel

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus.

Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal selgitatakse välja, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riiklike huvidega. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“.

Tulenevalt MaaPS § 50 lõikest 6 tuleb kaevandamisloa taotlemisel taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses.

MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab kaevandamisloa taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjätmete kohta. Kui jätmed tekivad kaevandamise käigus, siis jäätmeseaduse § 42¹ lõike 3 punkti 1 alusel esitatakse kaevandamisjäätmekava loa andjale kinnitamiseks koos asjaomase loa taotlusega, lähtudes MaaPS kehtestatud nõuetest. Jäätmeseaduse § 7¹ lõike 1 kohaselt loetakse kaevandamisjätmeteks jätmed, mis on tekkinud maavarade uuringute, maavarade kaevandamise, rikastamise ja ladustamise ning kaevandamise töö tulemusena. Laiavangu V liivakarjääris kaevandamisel jätmeid ei teki – kogu kasulik materjal turustatakse, mäeeraldiselt eemaldatud katend kasutatakse ära karjääri nõlvade laugestamisel ja silumisel, korrastamisest üle jääv muld realiseeritakse. Taotleja on teadlik, et juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjätmeid siiski tekib, on kohustus ka kaevandamise jättekava esitada.

MaaPS § 55 lõige 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud karistus kaevandamisjätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alust on kontrollitud menetluse käigus ning SKP Invest OÜ ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri päring seisuga 23.08.2024).

Maakatastriseaduse § 18¹ lõike 10 järgi peab maavara (v.a turba) kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve olema mäetööstusmaa. Vastavalt maakatastriseadusele § 18² lõike 4 kohaselt katastriüksusele, millele on välja antud maavara kaevandamise luba, määratakse kaevandamisloast tulenevalt mäetööstusmaa või turbatööstusmaa sihtotstarve.

3.4. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõiguse tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõige 2 punkt 5 alusel märgitakse kaevandamisloa lahtrisse „Kõrvaltingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavaravarude ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja

keskkonnale kaevandamisest ja kaevandamisjäätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks. Kaevandamise keskkonnaloaga reguleeritakse vaid mäeeraldises ja mäeeraldisse teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Kõrvaltingimusteks seatakse Kanepi Vallavolikogu 27.06.2024 otsuses nr 1-3/17 toodud tingimused.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Mäeeraldisse plaan
3. Mäeeraldisse läbilõiked
4. Korrastatud maa plaan

Teadmiseks: Aime Väronen, Aivar Lattik, Getter Miida Kask, Indrek Ojamaa, KALEV PERLI, Kanepi Vallavalitsus, Maa-amet, MAIGI KUMM, OÜ Tava Mets, Reet Laidoja, Toftani Metsanduse OÜ, TRIIN PÄRLIN, Vesta Laine

Moonika Aunpuu
vanemspetsialist
maapõuebüroo